

Kommunledningsförvaltningen
Irma Aalto
Samordnare
0171-626455
irma.aalto@enkoping.se

Verksamhetsberättelse 2025

Enköping – En del av det finska förvaltningsområdet

Sedan 2013 har Enköping varit en stolt del av det finska förvaltningsområdet. Här finns idag cirka 5 500 invånare med finska rötter – första, andra eller tredje generationen. Finska språket, kulturen och historien präglar fortfarande många Enköpingsbor och ger staden en unik flerkulturell prägel.

Två generationer – olika behov, gemensamt arv

Arbetet med den sverigefinska minoriteten i Enköping riktar sig till flera generationer. De äldre, som ofta invandrade till Sverige under 1960- och 1970-talet, har kvar finskan som sitt hjärtespråk. För dem är det särskilt viktigt med äldreomsorg och kulturaktiviteter på finska. Många klarar sig utmärkt i vardagen, men språket kan bli en utmaning, särskilt vid minnessjukdomar – då är modersmålet ofta det sista som lämnar.

Barn och barnbarn till dessa pionjärer har ofta inte samma finskspråkiga bakgrund. Utmaningen är att många aldrig riktigt lärt sig finska, och därför behövs olika metoder för att både bevara och återuppliva språket.

Samarbete och statsbidrag

Som förvaltningskommun får Enköping statsbidrag för att täcka merkostnader och stärka de nationella minoriteternas rättigheter enligt minoritetslagen. Pengarna används målmedvetet och i dialog med minoriteten – via kommunala finska samrådet – och redovisas till Länsstyrelsen i Stockholm (från 2026 till MUCF).

En dedikerad samordnare (50% tjänst) håller ihop trådarna och representerar Enköping i nätverk med exempelvis Region Uppsala och andra förvaltningskommuner.

Nationella minoriteter i fokus

Kommunen jobbar enligt lagen med alla fem nationella minoriteter: judar, romer, tornedalingar, samer och sverigefinnar – och språken jiddisch, romani chib, meänkieli, samiska och finska. I september arrangerades för första gången en temavecka för nationella minoriteter, med program på olika minoritetsspråk, bokbord på biblioteket och specialluncher i skolorna. Finska modersmåselever skapade en utställning som visades på biblioteket.

Språket från förskola till äldreomsorg

Enköping erbjuder förskola på finska för den som önskar – på Enöglas förskola samlas barnen i en egen grupp med finsk pedagog. Vid årets slut deltog fyra barn.

Äldreomsorgen har också finsk profil: Kungsgårdens omvårdnadsboende har en avdelning med elva platser och mestadels finskspråkig personal. Under året ordnades en finsk viskonsert, och även inom hemtjänsten finns finstalande personal.

Mötesplatser och aktiviteter för alla åldrar

För äldre sverigefinnar är de månatliga seniorträffarna, ofta hos föreningen Sampo, en viktig mötesplats. Det populära friskvårdsbadet på Pepparrotsbadet leds av en av våra egna seniorer.

Barn och unga får modersmålsundervisning i finska – även om språket inte talas hemma. En ambulerande lärare besöker cirka 50 elever i 15 skolor. Vid vårterminens slut fick avgångselever modersmålsstipendier. Under 2025 infördes möjlighet för eleverna att i språkvalet på årskurs sex välja modersmål finska istället för modernt språk i en av skolorna.

Samråd, kommunikation och synlighet

Det kommunala finska samrådet har haft fyra möten under året, där minoritetens frågor diskuteras. Samrådet har både representanter för den sverigefinska minoriteten och förtroendevalda, och leds av Ulrika Ornbrant (C).

Kommunikation sker alltid på både svenska och finska – via månatliga nyhetsbrev, en särskild sektion på kommunens webbplats och sociala medier (Facebook och Instagram: Moimoienkoping).

Kultur och gemenskap

Finsk kultur har varit synlig: Månatliga filmvisningar, besök av Arja Saijonmaa och Ali Jonasson, samt gruppen "Fika på finska" i samarbete med Studieförbundet Vuxenskolan. Svenska kyrkan driver en finsk kör.

Barnen har fått skapa pappersblommor och Himmeli i workshopar, och en egenproducerad sagostund – "Skogsdjurens olympiad" – blev mycket uppskattad.

Föreningsliv och eldsjälar

Tillsammans med Enköpings finska förening Sampo har vi firat mors dag, sommarfest, Finlands självständighetsdag och "Lilla jul". Årets

sverigefinska eldsjäl blev just Sampo – en viktig kraft för vår gemenskap!